

USTAWA
z dnia 2010 r.

**o zmianie ustawy o zasadach użycia lub pobycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej
Polskiej poza granicami państwa**

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 1998 r. Nr 162 poz. 1117 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany :

1) Po Art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„1. Rada Ministrów we wniosku o użyciu jednostek wojskowych poza granicami państwa określa okres użycia jednostek wojskowych poza granicami państwa.

2. Jeśli okres użycia jednostek wojskowych poza granicami państwa – w sytuacjach określonych w art. 2 pkt 1 lit. a i b., jest dłuższy niż 3 miesiące, to Rada Ministrów, przed skierowaniem wniosku do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, występuje do Sejmu o wyrażenie zgody, w drodze uchwały, na użycie jednostek wojskowych poza granicami państwa.

3. Ust. 2 ma także zastosowanie do wniosku Rady Ministrów o przedłużeniu użycia jednostek wojskowych poza granicami państwa, co do którego Sejm uprzednio podjął uchwałę o wyrażeniu zgody na użycie jednostek wojskowych poza granicami państwa na okres dłuższy niż 3 miesiące.

4. W przypadku wniosku Rady Ministrów o przedłużenie użycia jednostek wojskowych poza granicami państwa, co do którego uprzednio zastosowano tryb określony w art. 3 ust 1. pkt 1., zastosowanie ma tryb określony w ust. 2”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie 14 dni po jej ogłoszeniu.

UZASADNIENIE

W ciągu ostatnich kilku lat, Rzeczpospolita Polska zaangażowała się we wszystkie najbardziej znaczące działania wojskowe na świecie, które miały nie tylko charakter stabilizacyjny, ale także wojenny. Zarówno akcja *Enduring Freedom*, jak i obecna akcja w Afganistanie *ISAF*, ale także akcja w Iraku *Iraq Freedom*, miały nie tylko charakter czysto stabilizacyjny, ale także wojenny.

Udział wojsk polskich w misjach zagranicznych wpływa niewątpliwie korzystnie na naszą pozycję międzynarodową, ponieważ ukazuje Polskę jako wiarygodnego partnera, który wypełnia swoje zobowiązania sojusznicze i partnerskie. Ponadto wymusza procesy modernizacyjny w Siłach Zbrojnych, tak pod względem wyposażenia, ale także szkolenia żołnierzy poszczególnych rodzajów Sił Zbrojnych.

Decyzja o wysłaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granice państwa jest jedną z najbardziej fundamentalnych decyzji politycznych, która w chwili obecnej pozostaje w gestii li tylko władzy wykonawczej.

Nie do zaakceptowania jest sytuacja, kiedy decyzja o wysłaniu Sił Zbrojnych w celach stabilizacyjnych, czy *de facto* wojennych, która naraża naszych żołnierzy nie tylko na utratę zdrowia, ale także życia, zapada bez odpowiedniej legitymizacji. Suweren ma prawo, aby w tej sprawie nie tylko być należycie poinformowanym, ale ponadto ma prawo się wiążąco wypowiedzieć, czy chce w danym przypadku użycia Sił Zbrojnych, chce narażać życie i zdrowie swoich żołnierzy. W takich sytuacjach zasadą powinna być zgoda i polityczna konsolidacja władz naczelnych Rzeczypospolitej odpowiedzialnych za politykę państwa, czyli obu organów naczelnych władzy wykonawczej – rządu i Prezydenta – oraz Sejmu, który posiada, jako organ przedstawicielski Narodu, na tyle szeroką legitymizację, aby w imieniu Narodu wypowiedzieć się w tej sprawie i ewentualnie zdecydować o wysłaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej.

Podział na misję do 3 miesięcy i powyżej, nie jest przypadkowy, ponieważ te pierwsze mają zazwyczaj charakter misji szybkiego reagowania, ale jednak o charakterze stabilizacyjnym i nie jest wskazane, aby pozbawić władzę wykonawczą możliwości swobodnego działania w takich sytuacjach. Jeśli taka misja miałaby się jednak przedłużać, Rada Ministrów powinna wystąpić do Sejmu o wyrażeniu zgody w drodze uchwały.

Procedura legitymizowania wysłania Sił Zbrojnych jest niczym nowym na tle europejskim, występuje ona np. w Francji w Hiszpanii, czy też Niemczech, gdzie została ona wprowadzona po głośnym wyroku Federalnego Trybunału Konstytucyjnego (BVerfGE 90, 286 – wyrok z dnia 12 lipca 1994 r.), w którym wskazał on, nie tylko na to, że w myśl ustawy zasadniczej Republiki Federalnej Niemiec Bundeswehra jest wojskiem parlamentarnym, ale także na wagę decyzji o wysłaniu wojsk poza granice państwa. Zdaniem Federalnego Trybunału Konstytucyjnego nie sposób odmówić Parlamentowi udziału w fazie decyzyjnej, tak aby decyzja Rządu Federalnego uzyskała należyłą legitymizację demokratyczną. Przedłożony projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej, nie ma też konsekwencji dla budżetu państwa.